

IZREKE

- Rečeno je: »Ljubi bližnjega!«, a ne: »Protumači!« ili »Ocijeni bližnjega!«
- *Obratiti se* stvarno, znači *promijeniti se*. Obratiti se znači prihvatiti svoju stvarnost kakva jest. Ne: djetinjasto, aspolutistički – »biti dobar«, nego stvarno prepoznati svoje teškoće i živjeti s njima.
- Neko djelo ne postaje kvalitetno objavljivanjem. Izvorna znanstvena ili umjetnička vrijednost ne dobiva se predstavljanjem javnosti.
- Sve što se od tebe traži, to je: Budi tu gdje jesi, a ne negdje drugdje! Radi što radiš, a ne nešto drugo! Sve ostalo ostavljeno ti ja na volju.
- Ruku na srce, nismo mi zaslužili ni milost, pa ni narav. Nismo je ni odabrali niti smo je svojim silama stekli. Što Bog daje, to on kao dar daruje.
- Nijedan drugi čovjek ne može zacijelo učiniti više za tvoju osobnu, ljudsku, trajnu povezanost s Bogom negoli ti sâm. Ni sam Krist Gospodin, pišu evanđelja, nije mogao činiti čudesa gdje nije našao te prave, žive vjere. Svaka *milost*, kažu teolozi, koja je upravo tebi namijenjena *pretpostavlja* tvoju vlastitu *narav*, koju ti takodjer Bog – na svoju sliku – daruje.
- Govori li komu više o Bogu liturgijsko slavlje, neki filozofijski dokaz ili cvijet na livadi – to zna on sâm.
- *Istočni grijeh* sastoji se zacijelo u tome da čovjek (hebr. *adam*) hotimice započne – zloporabom – u svojoj savijesti razdvajati Stvoriteljeva djela na dobra i loša ili zla. Time ne samo da čovjek hoće biti pametan »kao bogovi«, nego time pripisuje Dobrome da je pojedina od svojih stvorenja zlo zamislio i loše izveo. Još samo korak naprijed mora čovjek učiniti i već je u vlastitoj mašti otvorio vrata nekom zamišljenom zlom bogu. No doista takav zamišljeni nije Otac Krista Gospodina, koji je tako ovaj svijet ljubio da je poslao svoga Sina. Nebeski Otac je onaj koji nam daje ne samo da nad nama »sunce sjaji i kiša pada« nego nam, također, daje da i dalje živimo pa ako smo i svojevolumeno postali stvarno zli i ne odustajemo od proglašivanja jednoga dijela Stvoriteljevih djela, pa i samoga Stvoritelja, u sebi lošim.

- Mi kršćani nismo dužni u svom naviještanju uspostaviti kult pojedine, u nečijoj mašti već gotove, slike o Bogu nego djelotvorno pomagati pri izgrađivanju one prave i ispravne slike o Bogu – slike dostojne ljudske osobe i samoga Boga.
- Tek ondje gdje je zrela savjest i razvijeno osobno htijenje na djelu govorit ćemo o »kreposti« – prije toga riječ je o »oblicima ponašanja«. Kao što istom tu može nastati teološki ispravno shvaćen »griješ« kojim se stvorenje pokušava zatvoriti – »zgrčiti« – u sebe samo (*incurvatio in se ipsum*), tako ćemo ondje govoriti o »smetnjama u ponašanju«.
- Čovjeku je potrebna »organizacija duševnoga Ja«. Osoba treba – svjesno i hotimice – nekako sročiti ili formulirati vlastitu samobitnost u stvarnom svijetu u kojem živi. Pri odrastanju i sazrijevanju rađa se potreba za izgradnjom osobnosti (»imati svoje ja«). Neki za to kažu da treba »pronaći sebe«, a neki to zovu »kriza«.
- Griješiti prestaje čovjek koji prestaje živjeti. Tko živi, griješi. Tko više ne može pogriješiti, zacijelo je već prestao živjeti.
- Teorija je praksa osobe koja teoretizira ili izricanje besmislica.
- Od moralne teologije i etike čovjek očekuje da mu kaže *što mu je činiti*, a ne *što se ne smije*. Treba mu pomoći odabrati i odlučiti, a ne zarobiti ga ili osuditi ili prokleti i odbaciti. Što mu je potrebno jest pomoć i potpora u osobnom odabiranju i odlučivanju – u stvarnoj, ne onoj zamišljenoj odgovornosti – a ne da ga se zarobi i stavi u neki gotov kalup ili da ga se osudi i tumači mu se da je sva budućnost već unaprijed određena, kad nije.
- Tvoja sloboda ne sastoji se toliko u tome da *činiš* što hoćeš, koliko u tome da *hoćeš* što činiš.

Niko Bilić

UZBUĐENJE ZBOG PROMJENE NASLONJAČA

Nakon što su trideset godina svaku večer gledali televiziju, muž reče ženi: »Zašto večeras ne bismo učinili nešto uzbuđljivo?«

U istom trenutku ona je zamislila lijep provod u gradu. »Divno!«, usklikne ona. »Što ćemo učiniti?«

»Promijenimo naslonjače!«

Anthony de Mello

KAD SE BOG SMIJE

Indijski mistik Ramakrishna govorio bi:

Bog se smije u dva slučaja. Smije se kad čuje da liječnik veli majci: »Ne bojte se, izliječit ću vam sina.« Bog govori samom sebi: »Planiram uzeti život tom djetetu, a čovjek misli da ga može spasiti.

Također se smije kad vidi dva brata kako dijele zemlju među sobom govoreći: »Ova strana pripada meni, a ona tebi.« Bog misli: »Sav svemir pripada meni, a oni svojataju da posjeduju dio svemira.«

Kad su rekli čovjeku da mu je poplava odnijela kuću, on se smijao i govorio: »Nemoguće! Ključ od kuće je u mom džepu!«

Anthony de Mello

SOKRAT NA TRŽNICI

Sokrat, pravi filozof kao što je i bio, vjerovao je da će mudrac instinktivno provoditi skroman život. On sam nije nosio ni cipela; no stalno je bio opčaran tržnicom kamo bi često odlazio i gledao izloženu robu.

Kad ga je jednog dana prijatelj upitao zašto to čini, Sokrat odvrati: »Volim ići tamo i otkriti koliko mi toga ne treba da budem sretan.«

Duhovnost se ne sastoji u tome da znamo što hoćemo, nego da shvatimo što nam nije potrebno.

Anthony de Mello

BRZE UPUTE TELEFONOM

Mladi rukovodilac jednog je dana telefonirao svom predstavniku u inozemstvu, rekavši mu kratko: »Zovem te da ti dadnem neke upute. Ovo će telefoniranje trajati samo tri minute. Ja ću govoriti, a ti me ne smiješ prekidati. Bilo kakav komentar ili pitanje poslat ćeš mi kasnije telegrafski.«

Rekavši to, izgovorio je svoju poruku i to tako brzo da je ostalo još nešto vremena. »Imaš dvadeset sekundi«, reče čovjeku na drugoj strani linije. »Imaš li mi štogod reći?«

»Da«, čuo se odgovor. »Govorili ste tako brzo da nisam razumio ni riječi.«

Dobar način da se prevali manja udaljenost u više vremena, jest žuriti se.

Anthony de Mello